

Tietokone opiskelijan käyttöön

Lukionsa aloittavilla on oltava käytössään oma tietokone lukion alusta alkaen. Kouvolan kaupungin lukiotoimi ei voi kustantaa opiskelijan tietokoneen hankintaa. Ennen hankintaa kannattaa varmistua, että hankittava tietokone täyttää perusvaatimukset, toimii kurssikokeissa ja ylioppilaskirjoituksissa sekä palvelee myös tulevaisuudessa.

Opiskelija saa lukioon tullessaan oman sähköpostiosoitteen, Microsoft Office 365 -ohjelmiston ja pilvitallennustilaa omille tuotoksille. Lukiolainen käyttää opinnoissaan muun muassa perusohjelmistoja kuten tekstinkäsittely-, esitysgrafiikka- ja taulukkolaskentaohjelmia. Näiden käyttötaito olisi opiskelijalla hyvä olla jo lukioon tullessaan, mutta ohjelmien käyttöön harjaantuu lukion aikana.

Tietokoneen hankinta

Hankittaessa kannettavaa tietokonetta kannattaa olla tarkkana. Kurssikokeissa usein ja ylioppilaskirjoituksissa aina käytetään Abitti-koejärjestelmää, joka käynnistetään koneeseen muistitikulta. Abitti-koejärjestelmään voi tutustua osoitteessa: <http://www.abitti.fi/>. Hankittavan koneen pitäisi sopia opiskelutyöhön ja toimia Abitti-koejärjestelmässä:

Laitetilanne muuttuu koko ajan ja laitekanta kehittyy, joten tarkemmat vaatimukset kannattaa tarkistaa osoitteesta <https://www.ylioppilastutkinto.fi/maaraykset/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet> → [*Kokelaan tietokonetta koskevat ohjeet \(liite 2\)*](#). Lyhyesti koneen vaatimukset Abittia varten ovat:

- käynnistyy USB3-muistitikulta Abitti-koejärjestelmään
- verkkoliitäntämahdollisuus eli Ethernet-liitäntä tai USB-Ethernet-sovitin
- WLAN-yhteys toimii myös Abitti-järjestelmässä.
- äänet kuuluvat langallisista kuulokkeista myös Abitti-järjestelmässä.
- levyhiiri tai ulkoinen USB-hiiri toimii.

Tarkista myyjältä, toimivatko kaikki nämä ominaisuudet myös Abitissa.

<https://lukiolaiskannettava.fi/> on tätä kirjoittaessa (3.9.2019) ainoana ilmoittanut testanneensa kaikki koneensa Abitissa kokonaan.

YTL:n ohje <https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/tietokoneen-hankinta/> sanoo:

”Lautakunta julkaisee listaa konemalleista, joita on käytetty onnistuneesti Abitti-koejärjestelmän käynnistämiseen osoitteessa <http://hwdata.abitti.fi>. Jos hankittava kone löytyy viimeksi käytettyjen koneen listasta, kone käynnistyy suurella todennäköisyydellä Abitti-järjestelmällä. Ongelmana on, että laitevalmistajat muuttavat usein konemallin sisältämää elektroniikkaa laitteen elinkaaren aikana, jolloin tiettyyn laitteeseen tehty ajuri ei välttämättä enää toimikaan. Näin ollen listalla olo ei takaa koneen toimivuutta Abitissa. **Varminta on testata koneen käynnistyminen USB-tikulta ennen ostoa myymälässä.** Jos tämä ei ole mahdollista, voi myyjän kanssa sopia avokaupasta ja testata koneen käynnistyminen itse. Testaamiseen tarvitaan opiskelijan muistitikku, jonka voi tehdä itse.”

Opiskelukäytössä kannattaa lisäksi huomioida seuraavaa

- Kohtuullisen pitkä akunkesto (>4h), hyvä näppäimistö ja kannettavan paino, sillä konetta kuljetetaan mukana päivittäin luokasta toiseen ja kodista kouluun.
- Mahdollisuus lukea sähköisiä oppimateriaaleja niiden vaatimassa muodossa.
- Langattomat hiiret ja kuulokkeet ovat mahdollisia opiskelukäytössä mutta eivät ylioppilaskirjoituksissa. Lisälaitteessa ei saa edes olla mahdollisuutta käyttää langattomasti.
- Suurin osa opettajista käyttää Windows-koneita. Käytetyistä ohjelmista suurin toimii myös Applen Mac-laitteissa tai Linuxissa, mutta tukea näiden asentamiseen ja käyttämiseen ei opiskelija välttämättä saa.

Lisähuomioita kaikkein uusimmista kannettavista

Kuva 1. Pahimmillaan kokelas on joutunut ostamaan useita lisälaitteita aivan uuteen Macbookiin: USB-hubi, jolla saa 6 lisäporttia, USB-hiiri, USB-näppäimistö, USB-kuulokkeet, USB-Ethernet-sovitin, USB-WLAN-sovitin. Kaikkia ei kuvassa näy.

Kaikkein uusimmissa kannettavissa tarvittavia laiteajureita ei välttämättä ole mukana Abitti-koeympäristössä, joten lukion alkaessa näillä koneilla ei ehkä kurssikokeissa toimi WLAN-yhteys, levyhiiri tai äänet kuulokkeista. Myyjien antama leima ”Abitti-yhteensopiva” voi tarkoittaa pahimmillaan sitä, että kone vain käynnistyy Abittiin, mutta mikään noista ei toimi.

Usein toimiva ratkaisu on USB-hiiri, USB-WLAN-sovitin ja langalliset USB-kuulokkeet. Mitään langattomia laitteita ei YO-kokeissa saa käyttää, mutta opiskelujen aikana voi.

Joissakin uusissa kannettavissa ei ole lainkaan USB A -liitäntöjä vaan vain pieniä USB C -liitäntöjä. Tällöin voi tikulta käynnistämiseen kokeilla USB-C-A-sovitinta. Monesti näistä koneista puuttuu Ethernet-liitäntä, joten myös siihen tarvitaan sovitin. Applen laitteissa on usein omanlaiset sovittimet ja uusimmat Applen koneet ovat toimineet varsin huonosti Abitissa.

Lisälaitteista kaikki eivät ehkä toimi (eräät WLAN- ja Ethernet-sovittimet). Katso tarkemmin sivu

<https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/testatut-lisalaitteet/>

Sopiiko tabletti opiskelijan tietokoneeksi?

Jos opiskelijalla on mahdollisuus käyttää kokeissa Ylioppilastutkintolautakunnan vaatimusten mukaista x86-yhteensopivaa laitetta, niin tabletin hankinta opiskelua varten voi olla perusteltua. Tablettilaitteiden käyttö ei kuitenkaan ole välttämättä mahdollista Abitti-kurssikokeissa eikä ylioppilastutkinnossa (ks. ensimmäisen sivun lista koneen vaatimuksista).

Tabletti *varustettuna hyvällä näppäimistöllä* on kuljetuskelpoinen laitteisto opiskelijalle, ja soveltuu moneen tekemiseen lukiossa. Ennen hankintaa kannattaa varmistaa, että

- opiskelijan mahdollisesti haluamat sähköiset oppimateriaalit ovat tabletilla luettavissa ja tarvittaessa myös muokattavissa
- yleisimpien ohjelmistojen, mm. tekstinkäsittelyn, esitysgrafiikan ja taulukkolaskennan käyttö on tabletilla mahdollista
- tabletissa on hiiren ja näppäimistön käyttömahdollisuus (helpottaa monessa tekemisessä).